

Laiškas Valerijai Čiurlionytei, [1916-08], [Petrogradas].

Jeį sapnuodamas netyčia

Jeį sapnuodamas netyčia

Užmesiu auksinį tinklą

In bedugnę dūšios tavo —

Ar atplauks manęsp vilyčia,

Kur pagimdė ugnies ženklas,

Nuo kurios gelmė jūravo?..

Ar žaliuos vainikas jaunas,

Kur nupyniau užsimiršęs,

Prie žinyčios kai klūpojau? —

Klesti gėlės, žiedus krauna...

Virpa ašmenys įniršę...

Lūko prieblanda rytojaus...

Nors auksinio tinklo gijos

Tik sapne gyvent pradėjo,

Gilmenosna pasinėrė —

Dūšia ilgastyj atgijo —

Ir vilyčią pamylėjo —

Tai bemirte pasigėrė.

Pinas sapnas ir brėškimai...

Temsta... Temsta... Kas iš to bus?..

Ar vainikas ims merdėti

Nuo aštriausio, nuo džiaugimos?..

Ar tik tinklu apsigobus

Kurti laužą ir skaudėti... [1]

— — — — —

Nuo tavęs dar nieko, nieko...

Nei žinia neatplaukė, nė gulbės klekėdamos tavo dūšios aimanos nepaporino, nė sapno šešėlis mane išsiilgusį atgaivino... Sesute — kodel?.. Kodel?..

Tiek aš sapnuoju budėdamas — visas mano bėdinas gyvenimas turbūt vienas tik sapnas, ir tas pats per nesusipratimą, tiek aš goduju — godeles audžiu, ir vis vienas, ir vis neregis, ir vis sesulės balso negirdžiu...

Aš kaip uola vidury lauko — be pastogės... Slenka praeiviai... Meta manin pajuokiantį žvilgsnį — susišypso ir slenka toliau — kas jiems darbo, kas jiems darbo... Vėjas pralėkdamas judošiškai pabučiuoja, apsupa verpetais dulkių-šešėlių, paskandina sielą prapultyj-užtemime ir lekia šėlstantis vėl kitą bučiuoti.

Lietus iš šiaurės su ledais aštriais širpuliais raižo išbalusį veidą, išvargusį kūną, visą vilyčią perskrodžia — sapnuok, klajūne, sapnuok — ir genas toliau išsiblaš[*i*]usias sielas — kas jiems darbo, kas jiems darbo...

Aš laukiu tavęs... Laukiu tavo alsavimo, laukiu tavo žengsnio šnarėjimo ir palaiminimo, ir pasakos tavo...

O, ateik, sesute mano, išklausk išsiilgusios mano maldos — juk matai, juk žinai — aš kaip uola vidury lauko, be pastogės... Aš kaip uola, kurią galima ir supurvinti, ir kojomis mindžioti, ir kirviais kapoti ir kuri vis tylinti, susikaupusi kęs...

Aš nežinau kitos silvartos ir kito ištrėmimo, kurie skaudesnes žaizdas atvertų, neg išsiilgimos užmaršoje, neg bedugnėn skendimas, kai dar taip norisi gyventi, kai dar krūtinė taip jauna ir karšta ir tokius saulėtus tinklus — dainas-himnus — pinti-austi veržias... Ir tyliu kaip uola, užmiršta ir purvina, o minėdamas Saulės vardą skaudžiai šventvagiauju.

... И душа, как стебель тонкий

Под росинкой скатной, никнет... [2]

Sesute! Žinai tu, kaip aš ilgiuos, ir žinai, kaip man skauda, kaip aš vienas, ir kodel gi nuo tavęs nieko, nieko nėra...

Aš nieko savyje neturiu ir nieko nuo savęs nelaukiu, tik sunkiausioj valandoj raminu save kartais, kad myliu Tave Nemirtingą... Bet jei neturiu nuo tavęs jokios žinios — tai kur dabar man žengsnį bežengti?..

Buvusie lengvūs žengsniai dabar kaip akmenys, buvę saulėtos godos dabar kaip naktys...

И душа, как стебель тонкий

Под росинкой скатной, никнет...

— — — — —

Rašyk, sesute, rašyk.

Tebūna tau gerai ir lengva ir sapnai tavo tebūna saulėti.

Laukiu nuo tavęs laiško... Labai laukiu... Mano širdis labai skauda krūtinėj... Rašyk, sesut... Ir laimink mane...

Tebūna tau lengva. Buč[i][o]j[u] t[ave].

KOMENTARAI

- [1] Eilėraščio „Ašmenų daina“ pirminis variantas, be pavadinimo, taisytas BS ranka paprastu ir violetiniu pieštukais.
Publikuota, in: *BSR, t. 1: Poezija*, parengė Algis Samulionis, redagavo Donata Linčiuviene, Vilnius: Alma littera, Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas, 1996, p. 184.
Eilėraščio teksto ir skelbimo istoriją žr. Algis Samulionis, „Paaiškinimai“, in: *Ibid.*, p. 777-778.
- [2] ~ *rus* = Ir siela, kaip stiebelis laibas / Nuo rasos lašelio linksta...
Citata iš rusų poeto simbolisto Viačeslavo Ivanovo eilėraščio „Žinios“ („Вести“) iš knygos *Нежная тайна*
Visą eilėrašį rusų kalba žr. ЛитМир-Электронная Библиотека, in:
<http://www.litmir.co/br/?b=98581=4> (žiūrėta 2015-10-05).